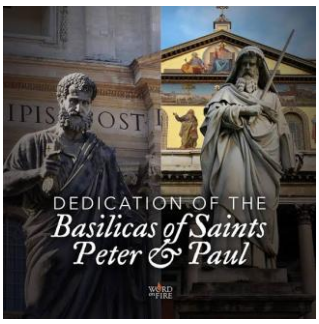
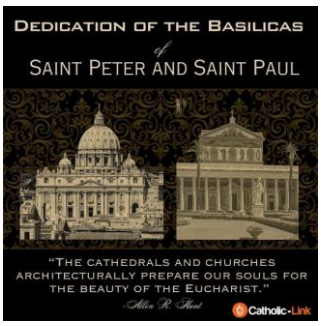
บทเทศน์และข้อคิด วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2026

โอกาสระลึกถึงการถวายพระมหาวิหารนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโล อัครสาวก

Dedication of the Basilicas of Saints Peter and Paul, Apostles

บทอ่าน: วว 4:1-11 และ ลก 19:11-28 หรือ กจ 28:11-16, 30-31 และ มธ 14:22-33

พระวิหารที่งดงามที่สุด คือหัวใจที่มีพระเจ้าประทับอยู่

การระลึกถึงการถวายพระมหาวิหารทั้งสองแห่งนี้มีความหมายลึกซึ้งมากกว่าการเฉลิมฉลองความงดงามทางสถาปัตยกรรม เพราะเป็นการระลึกถึงรากฐานแห่งความเชื่อของ**พระศาสนจักร ที่ได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยชีวิตและโลหิตของอัครสาวกสององค์ ผู้มีภูมิหลังและบุคลิกแตกต่างกันอย่างมาก แต่มีหัวใจที่รักพระเยซูเจ้าองค์เดียวกัน**

1. ประวัติศาสตร์และความหมายของพระมหาวิหารทั้งสอง

พระมหาวิหารนักบุญเปโตร (Basilica Sancti Petri) สร้างขึ้นเหนือสถานที่ฝังศพของนักบุญเปโตร พระมหาวิหารองค์ปัจจุบันได้รับการถวายเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน ค.ศ. 1626 โดยพระสันตะปาปาอูร์บาโนที่ 8

พระมหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง (San Paolo fuori le Mura) สร้างขึ้นเหนือสถานที่ฝังศพของนักบุญเปาโล ประสบเหตุเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ในปี ค.ศ. 1823 และได้รับการบูรณะและถวายอีกครั้งเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1854 โดยพระสันตะปาปาปีโอที่ 9

เป็นเรื่องน่าสนใจอย่างยิ่งว่า วันที่ 18 พฤศจิกายน 2026 วันนี้เป็นวันครบรอบ 400 ปีแห่งการถวายพระมหาวิหารนักบุญเปโตรองค์ปัจจุบัน (1626–2026) พอดี

2. ข้อคิดข้อรำพึง

“หลุมศพสองหลุมที่เปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์โลก”

หากพี่น้องมีโอกาสไปกรุงโรม และถามว่า อะไรคือสิ่งล้ำค่าที่สุดในพระมหาวิหารนักบุญเปโตร? บางคนอาจตอบว่า เป็นโดมอันมหึมาของมีเกลันเจโล บางคนอาจตอบว่าเป็นประติมากรรมปีเอตาอันงดงาม หรือบัลดัคคิโนของแบร์นีนีที่ตั้งตระหง่านเหนือพระ

แท่น แต่แท้จริงแล้ว สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดกลับอยู่ใต้พื้นดิน เป็นหลุมศพของชาวประมงธรรมดาคนหนึ่งจากแคว้นกาลิลี!

ส่วนพระมหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง สิ่งที่ล้ำค่าที่สุดมิใช่เสาหินอ่อนหรือภาพโมเสกสีทอง แต่เป็นหลุมศพของชายคนหนึ่งที่ครั้งหนึ่งเคยเบียดเบียนคริสตชนคนหนึ่งเคยปฏิเสธพระเยซูเจ้าถึงสามครั้ง อีกคนหนึ่งเคยพยายามทำลายพระศาสนจักร แต่ในที่สุดทั้งสองกลับกลายเป็นเสาหลักของพระศาสนจักร นี่คือความมหัศจรรย์แห่งพระหรรษทานของพระเจ้า พระองค์ทรงสามารถนำความผิดพลาดในอดีตของมนุษย์ มาสู่จุดเริ่มต้นแห่งความศักดิ์สิทธิ์ได้

เปโตร : ชายผู้เคยจมน้ำ แต่กลายเป็นศิลา

ในพระวรสาร นักบุญเปโตรเดินบนน้ำไปหาพระเยซูเจ้า แต่เมื่อเห็นลมพัดแรง ท่านก็เกิดความกลัวและเริ่มจมลง จึงร้องว่า “พระเจ้าข้า ช่วยข้าพเจ้าด้วยเถิด” พระเยซูเจ้าทรงยื่นพระหัตถ์จับท่านไว้ทันที เหตุใดพระเยซูเจ้าจึงทรงเลือกคนที่เคยจมน้ำ ให้เป็นศิลาที่มั่นคงของพระศาสนจักร? **เพราะพระองค์มิได้ทรงต้องการคนที่ไม่เคยล้ม แต่ทรงต้องการคนที่รู้ว่าจะต้องจับมือใครเมื่อตนเองกำลังล้ม** ชีวิตของเราก็เช่นเดียวกัน บางวันเราเดินอยู่เหนือปัญหา บางวันเรากลับจมอยู่ในปัญหา ทั้งเรื่องครอบครัว สุขภาพ เศรษฐกิจ และความไม่แน่นอนของอนาคต อย่าลืมว่า คลื่นลมอาจอยู่เหนือกำลังของเรา แต่ไม่มีคลื่นลมใดอยู่เหนือพระอำนาจของพระเจ้า

เปาโล : ชายผู้ถูกจองจำ แต่พระวาจาไม่ถูกจองจำ

ในหนังสือกิจการอัครสาวก นักบุญเปาโลเดินทางมาถึงกรุงโรมในฐานะนักโทษ แม้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของทหาร แต่ท่านยังคงประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้าอย่างกล้าหาญ **จักรวรรดิโรมันสามารถล่ามโซ่นักบุญเปาโลได้ แต่ไม่สามารถล่ามโซ่พระวาจาของพระเจ้าได้ จักรพรรดิเนโรสามารถประหารชีวิตอัครสาวกทั้งสองได้ แต่ไม่สามารถประหารความเชื่อของท่านทั้งสองได้** วันนี้จักรวรรดิโรมันอันยิ่งใหญ่กลายเป็นเรื่องราวในหนังสือประวัติศาสตร์ แต่ความเชื่อที่อัครสาวกทั้งสองประกาศยังคงมีชีวิตอยู่ในหัวใจของผู้คนทั่วโลก

เรื่องจริงจากประวัติศาสตร์ : เมื่อชาวต่างศาสนาช่วยสร้างพระมหาวิหาร

ในคืนวันที่ 15 ต่อเนื่องถึงวันที่ 16 กรกฎาคม ค.ศ. 1823 เกิดเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ที่พระมหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง มรดกทางศิลปะและความเชื่อที่สั่งสมมานานหลายศตวรรษถูกทำลายลงในคืนเดียว พระสันตะปาปาเลโอที่ 12 จึงทรงขอความ

ร่วมมือจากคริสตชนทั่วโลกเพื่อบูรณะพระมหาวิหาร แต่สิ่งที่น่าประทับใจก็คือ ผู้ที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือมิได้มีเพียงชาวคาทอลิกเท่านั้น พระเจ้าซาร์นิโคลัสที่ 1 แห่งรัสเซีย ซึ่งเป็นคริสตชนนิกายออร์ทอดอกซ์ ทรงบริจาคหินมาลาไคต์และลาพิสลาซูลีอันล้ำค่า ขณะที่มูฮัมหมัด อาลี ผู้ปกครองอียิปต์ซึ่งเป็นชาวมุสลิม ได้มอบเสาหินอะลาบาสเตอร์สำหรับการบูรณะพระมหาวิหารด้วย

นี่เป็นบทเรียนที่งดงามมากสำหรับโลกปัจจุบัน

พระมหาวิหารคาทอลิกแห่งหนึ่งได้รับการฟื้นฟูขึ้นด้วยน้ำใจของผู้คนที่มีความเชื่อแตกต่างกัน ศาสนามิจำเป็นต้องเป็นกำแพงที่แบ่งแยกมนุษย์ แต่สามารถเป็นสะพานที่เชื่อมโยงหัวใจมนุษย์เข้าด้วยกันได้

การบูรณะวัดต้องควบคู่กับการบูรณะหัวใจ

ในโอกาสที่ชุมชนวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าวของเรากำลังเตรียมเฉลิมฉลองครบรอบ 40 ปี และกำลังบูรณะวัดของเราโดยเพาะกระจกสีที่ชำรุดให้สง่างามยิ่งขึ้น พ่ออยากให้พี่น้องไตร่ตรองว่า **เราอาจซ่อมแซมวัด แต่เราได้ซ่อมแซมความสัมพันธ์ที่แตกร้าวในครอบครัวแล้วหรือยัง? เราได้ติดตั้งดวงไฟให้กางเขนส่องสว่าง แต่เราได้ทำให้ความเชื่อในหัวใจของเราส่องสว่างแล้วหรือยัง? เรากำลังบูรณะระฆัง 18 ใบให้กลับมาส่งเสียงไพเราะอีกครั้ง แต่เสียงแห่งความรักและการให้อภัยในหัวใจของเราซึ่งเงียบหายไปนาน ได้กลับมาดังขึ้นแล้วหรือยัง?**

ในพระวรสารประจำวัน พระเยซูเจ้าทรงเล่าอุปมาเรื่องเงินมีนา พระองค์ทรงต้องการให้เรานำสิ่งที่ได้รับมอบหมายไปทำให้เกิดผล มิใช่เก็บซ่อนไว้โดยเปล่าประโยชน์ นักบุญเปโตรและนักบุญเปาโลมิได้ถวายเพียงทรัพย์สินแด่พระเจ้า แต่ท่านทั้งสองถวายชีวิตทั้งหมดแด่พระองค์

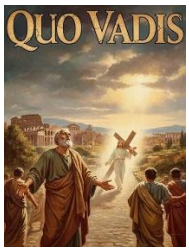
อยากเล่าให้ฟัง

เรื่องเล่าสมมุติ วันหนึ่งชายผู้มั่งคั่งมาถึงประตูสวรรค์ และกล่าวกับนักบุญเปโตรอย่างภาคภูมิใจว่า “ท่านนักบุญเปโตรครับ ผมเคยบริจาคเงินสร้างประตูวัดทั้งบานครับ!” นักบุญเปโตรยิ้มและถามว่า “ดีมากลูก แล้วตลอดชีวิตของลูก ลูกเคยเปิดประตูหัวใจต้อนรับคนที่ลูกไม่ชอบบ้างไหม?” ชายคนนั้นนิ่งเงียบไปทันที **บางครั้งการสร้างประตูวัดบานใหญ่ อาจง่ายกว่าการเปิดประตูหัวใจบานเล็ก ๆ ของเราเสียอีก**

สรุปข้อคิด

พระมหาวิหารที่กรุงโรมสามารถดึงดูดผู้คนจากทั่วโลกให้มาพบพระเจ้า แต่ชีวิตของเราแต่ละคนก็สามารถดึงดูดผู้อื่นให้มาพบพระเจ้าได้เช่นกัน ขอให้มือของเราเป็นพระแท่นแห่งการรับใช้ ขอให้ริมฝีปากของเราเป็นระฆังที่ส่งเสียงแห่งความหวัง ขอให้ดวงตาของเราเป็นหน้าต่างที่ให้แสงแห่งความเมตตาส่องผ่าน และขอให้หัวใจของเราเป็นพระวิหารที่พระเจ้าทรงพอพระทัยประทับอยู่ อย่าเพียงสร้างวัดให้พระเจ้าประทับ แต่จงสร้างชีวิตให้พระเจ้าประทับด้วย ขอนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโลเสนอวิงวอนเพื่อเราทุกคนด้วย เทอญ

เกร็ดความรู้เพิ่มเติมที่น่าสนใจเก็บมาฝาก

1 การตรวจอัฐิของนักบุญเปาโลด้วยวิทยาศาสตร์

วันที่ 28 มิถุนายน ค.ศ. 2009 พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงเปิดเผยผลการตรวจเศษกระดูกจากโลงศพใต้พระแท่นด้วยวิธีคาร์บอน-14 พบว่าเป็นของบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 1–2 ซึ่งสอดคล้องกับธรรมประเพณีเรื่องสถานที่ฝังศพนักบุญเปาโล แม้ไม่อาจยืนยันอัตลักษณ์ของบุคคลได้อย่างเด็ดขาด

2 ตำนาน Quo Vadis, Domine?

ตามเรื่องเล่าในธรรมประเพณี ขณะที่นักบุญเปโตรกำลังหลบหนีออกจากกรุงโรมเพื่อเอาชีวิตรอด ท่านได้พบพระเยซูเจ้า จึงทูลถามว่า “พระเจ้าข้า พระองค์จะเสด็จไปไหน?”พระองค์ตรัสตอบว่าจะเสด็จไปกรุงโรมเพื่อถูกตรึงกางเขนอีกครั้ง เปโตรจึงตัดสินใจเดินทางกลับไปรับความตายเป็นมรณสักขี เป็นเรื่องเล่านอกสารบบพระคัมภีร์ที่สอนใจเรื่องความกล้าหาญและความรับผิดชอบ

3 พระสันตะปาปาองค์เล็กจิ๋วที่สุดในภาพโมเสก

ในภาพโมเสกขนาดใหญ่มหึมาของพระมหาวิหารนักบุญเปาโล หากสังเกตที่**พระบาทของพระเยซูเจ้า จะพบภาพพระสันตะปาปาโฮโนริอุสที่ 3** มีขนาดเล็กจิ๋วมาก กำลังหมอบกราบพระบาทของพระองค์ พระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 เคยทรงอ้างถึงภาพนี้ในการปราศรัยต่อบรรดาพระสังฆราชที่เข้าร่วมสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1963 เป็นภาพสะท้อนเทววิทยาแห่งความถ่อมตนที่งดงาม เพราะแม้ผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดในพระศาสนจักร ก็เป็นเพียงผู้รับใช้เบื้องพระบาทของพระเยซูเจ้า

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ